

Tilsynsrapport for varslet tilsyn Aktivitetstilbuddene ved Søerne 12. november 2008

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn: Aktivitetstilbuddene ved Søerne
Lovgrundlag: Lov om Social Service §§ 103 og 104
Adresse: Lillehøjvej 30, 8600 Silkeborg Viborgvej 20 og Borgergade 8, 8600 Silkeborg. Ryvej 7, 8653 Them
Telefon: 8720 4870
Mailadresse: Birthe.ladegaardstockmar@silkeborg.dk
Hjemmeside: www.silkeborg.dk
Afdelinger / målgruppe / antal pladser: Aktivitetstilbuddene ved Søerne er et dagtilbud til mennesker med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Tilbuddet består af: <ul style="list-style-type: none">
• Afdelingen på Lillehøjvej
• Afdelingen på Viborgvej
• Afdelingen på Ryvej
• Cafe på Vejen <p>Tilbuddet på Lillehøjvej har 69 brugere, fordelt på 5 grupper, grupperne er bredt sammensat funktionsmæssigt og aldersmæssigt: 1) <u>Kantinegruppen</u> producerer den mad, der serveres i kantinen og står for dele af rengøringen. 2) <u>Solsikken</u> er for de brugere, der har behov for megen forudsigelighed og overskuelighed i hverdagen. 3) <u>Maskinværkstedet</u> er et produktionsværksted, der hovedsageligt tager sig af opgaver fra private firmaer. 4) <u>Montagegruppen</u> udfører pakke- og montageopgaver for private firmaer. 5) <u>Service/udeholdet</u> har pedel-lignende opgaver herunder pasning af grønne arealer.</p>

Herudover er der 5 brugere, der er i beskyttet beskæftigelse, med støtte fra aktivitetstilbuddet.

Tilbuddet på Viborgvej har ca. 45 brugere fordelt på 3 grupper. En nord gruppe, en syd gruppe og Kunstkældereren. Nord gruppen er for de ældre, Syd gruppen er for de multihandicappede og Kunstkældereren, der for øjeblikket har 8 brugere, er for de der har valgt at bruge deres kreative sider.

Tilbuddet på Ryvej rummer en autistgruppe med 6 brugere, Udegruppen der består af en gruppe på 7, der alle har brug for godt med plads og albuenum for at trives og Projektet med 4 unge, der har brug for en individuelt tilrettelagt pædagogik.

Café på Vejen er et brugerstyret værested, med ca. 110 brugere. Derudover har enkelte brugere base her i dagtimerne, hvor de med pædagogisk støtte får et individuelt tilrettelagt dagtilbud.

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Varighed:

Tilsynet fandt sted den 12. november i tidsrummet fra kl. 9.00 til kl. 17.00.

Hvordan er tilsynet forberedt:

Tilsynet er varslet pr. mail 3.9 og 6.10 2008.

Der var ikke fremsendt materiale før tilsynet.

Under besøget blev udleveret eksempler på statusoplæg.

Tilsynets form:

- Dialog med udgangspunkt i tilsynsskemaet.
- Besigtigelse af tilbuddene. Lillehøjvej, Viborgvej og Ryvej.
- Møde med brugere og forældre/pårørende.

Hvem deltog:

Leder Birthe Stockmar, stedfortræder Winnie Sørensen, pædagog og TR Lis Pedersen (Viborgvej), pædagog Lisbeth Rønning (Lillehøjvej), pædagog Jørgen Dalsgaard (Ryvej) og afdelingsleder Mette Kristensen.

Fra tilsynet deltog lektor Kirsten Højbjerg fra VIA University College og socialkonsulent Annette Kristensen Silkeborg Kommunes Handicap- og Psykiatrideling.

På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet:

Der var brugere tilstede på alle tilbud, mens tilsynet foregik.

Har der været samtale med brugere / pårørende:

Der var samtale med brugerrådet og pårørende til 3 brugere.

Siden sidste tilsyn:

Aktivitetstret Viborgvej og Nørreskov Aktivitetscenter er fusioneret, og er blevet adskilt fra de døgntilbud, de før var en del af. Man har oplevet et lille fald i tilgang af brugere, dette tilskrives den nye ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet

Det pædagogiske arbejde:

Aktivitetsscentrets overordnede pædagogiske indgangsvinkler er struktureret/systematisk pædagogik, neuropædagogik, 'Det kan nytte' og relationspædagogik.

Hvilke metoder der anvendes afhænger af hvilke grupper, der arbejdes med. Udgangspunktet er, at det er muligt at udvikle – det handler om at finde ressourcerne og motivationen.

Målet er at give brugerne mulighed for udvikling, udfoldelse, forskellighed, livskvalitet og indflydelse på eget liv. Man ønsker at skabe et sted, hvor begreber som tryghed, nærvær, indflydelse og øget selvværd gennem udvikling er grundlaget for et godt liv.

Endvidere ønsker man at fremstå som et aktivitetstilbud, hvor der er rart at komme og hvor der er mulighed for mange forskellige aktiviteter. Et sted der er trygt, overskueligt og indholdsrigt og hvor der også er plads til at have det sjovt.

Pædagogiske / omsorgsmæssige prioriteringer:

At fusionere to tilbud, to kulturer og forskellige pædagogiske indfaldsvinkler er noget der tager tid. Der er endnu ikke formuleret fælles værdigrundlag, og der er ikke valgt overordnet pædagogisk retning. Dette tages der hul på i 2009.

De overordnede pædagogiske fokusområder er derfor p.t. et miks af de to hidtidige tilbuds fokusområder.

Der er bl.a. fokus på:

- Udvikling
- Anerkendende relationer
- At udvikle nye tilbud efter behov og ønsker
- Ligeværdighed og brugerindflydelse

Gennem relationer skabes tillid og tryghed, da dette ses som basis for udvikling. I det daglige arbejde bruges også udviklingspsykologi, ældrepedagogik, viden om alternative kommunikationsformer og sansestimulation.

Der er stor fokus på kommunikation og man anvender alle former – Tegn Til Tale, konkrete, billeder. Målet er at styrke brugernes evne til kommunikation, for at give basis for indflydelse på eget liv.

Systematik/handleplaner:

De individuelle handleplaner er grundlaget for det pædagogiske arbejde og bruges som et aktivt redskab i det daglige arbejde. Planerne udarbejdes en gang årligt og kontaktpersonen er ansvarlig tovholder. Der er løbende opfølgning og justering af planerne.

Der pågår for øjeblikket et udviklingsarbejde overordnet i Handicap og Psykiatriafdelingen, for at

opkvalificere handleplanerne.

På aktivitetstilbuddet har man et ønske om internt at opkvalificere handleplansmøderne ved, at der deltager ledelsesrepræsentanter i møderne.

Der arbejdes med kontaktpersonsordning – men ansvaret for brugerne er fælles.

Hverdagens aktiviteter:

På baggrund af arbejdet med § 141 planerne, hvor brugerne har givet udtryk for ønsker om andre aktiviteter og nytænkning har man på Lillehøjvej forsøgt at udvikle på de nuværende tilbud.

Produktionsgruppen udvider nu med produktion af bolsjer, for at skabe variation.

I 2009 skal der også arbejdes på at udbygge den meget efterspurgte Kantinegruppe. Der er rigtig mange, der gerne vil arbejde med kantinen, og der er overvejelser om at udbyde hygiejne kurser.

For nogle af de andre grupper er der tilbud om: stavgang / ridning / boccia / blomsterbinding motion / musik og EDB.

Cafeen har i årets løb haft stor succes med deres cirkusforestilling. Der er udvidet med lørdagsåbent og fast tilknyttet personale. Der er mange brugere, der involverer sig, hvilket medfører et øget aktivitetsudbud.

På Viborgvej har udflytningen af Autistgruppen og Udegruppen givet mere plads og mere ro. De tilbageblevne grupper har mulighed for ridning, svømning, madlavning, sansestimulation, musik, gåture, ture ud af huset, IKT på begynder niveau, spabade, fodbade og snoezelrum. Der er mulighed for at sy, strikke, male og der er emneuger såsom 'cirkus' og årets gang.

Kunstgruppen har 8 brugere, der selv bestemmer tempoet og selv sætter dagsordenen. De deltager i fælles arrangementerne, når de har lyst.

Og for de to udflyttergrupper har udflytningen været et gode. Autistgruppen har fået lettere ved at praktisere rammer og struktur, nu da de ikke længere er del af et stort hus. Tilsvarende gør sig gældende for Udegruppen. Basen på Ryvej har givet mere ro.

Projektet er glade for de nye rammer og det er generelt gået fremad, hvor man med egne ord praktiserer 'relationspædagogik for fuld udblæsning'. Der er sket en stor udvikling med brugerne, og de magter nu at blive involveret i de tilbud, der er på eks. Lillehøjvej.

Brugerindflydelse:

Med hensyn til indflydelse prøver man at give brugerne de valg, de kan magte, alt efter funktionsniveau. Nogle kan ud fra en tavle med program til hver enkelt selv vælge aktiviteter.

Mange af brugerne er rigtig gode til at blande arbejdsopgaver med andre aktiviteter.

For andre er det personalet, der prøver at tolke på hvilke tilbud brugerne kan profitere af - og har lyst til.

De, der kan, deltager i udarbejdelsen af § 141 planen og har derigennem indflydelse på hvilke aktiviteter, de vælger at beskæftige sig med og de kan dermed også påvirke nye tiltag og viderudvikling af de eksisterende.

Sprogbrug og omgangsformer:

Man er bevidst om, at personalet har en ordentlig kommunikationsform med brugerne – og at kommunikationen er afpasset til den enkelte.

Med hensyn til brugerne imellem er tonen og omgangsformen ok. Der arbejdes bevidst med at motivere til pæn omgangsform, og det lykkes langt hen ad vejen. Der er forskel på brugerne – socialt og funktionsmæssigt. Dette giver til tider anledning til mange misforståelser og konflikter brugerne imellem.

Der er en god omgangstone personalet imellem, der er en god ånd, en åben dialog og en god samværsform.

Forældre og pårørende:

Pårørende er altid velkomne, og der er et pænt fremmøde til arrangementer. Der er stor forskel på, hvor meget forældre/pårørende er engageret i tilbuddet, de fleste kræfter lægges i botilbuddene.

Tilbuddet har ikke en forældreforening, men man vil gerne have en. Man ønsker fra tilbuddets side mere samarbejde med forældre/pårørende. Og gerne mere dialog, også i udviklings øjemed.

Der skal afholdes åbent hus på Ryvej og man håber på stor tilslutning.

Magt og klager:

Der har ikke været indberetninger af magtanvendelse, og der har ikke været klager.

Eksternt samarbejde:

Den nye organisationsstruktur har givet en anderledes relation til botilbuddene. Der er ikke længere personale, der går på tværs mellem dag og døgntilbuddene, så den meget tætte relation, som var tidligere, er væk. Man er i færd med at bygge nye samarbejdsrelationer op.

Man bruger byen meget, butikkerne, madstederne, kirkerne, udstillinger, kulturelle tilbud, og der er samarbejde med diverse lokale virksomheder.

Der trækkes på eksterne fagpersoner, når det er nødvendigt som hjælp og/eller inspiration. Der er eksterne undervisere til musik og EDB, og der anvendes psykolog til specifikke problemstillinger. Der benyttes gæstelærere til Kunstgruppen. Endvidere er der samarbejde med Oligofreni-klinikken, med døv/blinde konsulenter, og personalet er med i netværk omkring 'aktive daghjem' – for at udvikle tiltag til de allermest fysisk handicappede. Man søger hjælp og inspiration, når det er nødvendigt.

Man har samarbejdet med VISS – i forhold til arbejdet med projektgruppen.

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne:

Man følger Silkeborg Kommunes retningslinjer og har ladet sig inspirere af KRAM (Kost Rygning Alkohol Motion) kampagnen.

Der er kost- og motionsordning for personalet.

Der er procedure for glemt / eller ikke givet medicin. Der gives ikke ret meget medicin på stederne, og der er få tilfælde af fejlmedicinering.

Brugerøkonomi:

Man er som sådan ikke involveret i brugernes økonomi; men man kan administrere lommepenge, hvis det er nødvendigt

Med hensyn til brugerbetaling for aktiviteter og deltagelse i arrangementer afventer man det overordnede regelsæt, der er under udarbejdelse i Handicap- og Psykiatridelingen.

Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer.**Struktur:**

Aktivitetstilbuddene ved Søerne's ledergruppe består af lederen, stedfortræderen og de respektive afdelingsledere.

Der har i det forløbne år været megen sygdom i gruppen og fokus har været på at få dagligdagen til at fungere. Der er for øjeblikket tilknyttet en ekstra person til ledelsesgruppen – det er en tidsbegrænset halvtidsstilling, foreløbig for 1½ år.

Der er supervision udefra til ledelsesgruppen og til organisationsudviklingen.

Fysiske rammer:

Tilbuddet på Lillehøjvej har til huse i en ombygget fabriksbygning i et industriområde i Silkeborg. Rammerne bærer præg af ikke at være bygget til formålet og må siges at være u hensigtsmæssige. De fysiske rammer er slidte, ikke tidssvarende, og svære at holde rene. Der mangler flere handicptoiletter og opbevaringsplads. Der er grovkøkken og køleskabe på gangen, tæt ved toiletterne. Tilbuddet signaler ikke professionalisme.

På Viborgvej er de fysiske rammer også slidte og utidssvarende, og der mangler ligeledes udearealer og handicptoiletter. Det har hjulpet på den generelle pladssituation, at to af grupperne er flyttet ud. Det har givet flere frie rum og sammen med et godt fællesareal, opleves de fysiske rammer væsentligt bedre end tidligere, der er ganske enkelt mere ro og plads.

Tilbuddet på Ryvej har givet gode rammer og bedre udfoldelsesmuligheder for de berørte grupper. Der er gode faciliteter og gode udenomsarealer.

<p>Sikkerhedsforhold:</p> <p>Der er evakueringsplan, man opfylder brandtilsynets krav, der er beredskabsplan og personalet på Viborgvej har førstehjælpskursus – der er nogle på Lillehøjvej, der mangler.</p> <p>På Viborgvej, har man fået en påtale vedr. tryk på brandslanger.</p>
<p>Arbejds miljø:</p> <p>På Viborgvej har der været arbejdsmiljøproblemer p.g.a. af den daglige leders sygdom og den organisatoriske ændring. Det har været svært for personalet at være selvstyrende. Der er nu sat initiativer i værk, således at der kommer en daglig leder.</p> <p>På Viborgvej oplever man ikke at organisationen er et ”Vi” endnu. Det er stadig to verdener. Men det er på vej og det bliver en lang proces. Oplevelsen er, at viljen er der. Der skal afholdes fælles temadage for personalegruppen i den kommende tid, og der har været etableret en venskabsgruppe mellem Viborgvej på Lillehøjvej for at fremme integrationen, ligesom der har været - og bliver - fælles sociale arrangementer både for personale og for brugere.</p> <p>Der gives udtryk for, at der er gode arbejdsmiljøer med et godt kollegialt klima på Lillehøjvej og Ryvej.</p> <p>Der skal være ny APV i 2009 både på Viborgvej og på Lillehøjvej</p> <p>Der har ikke været arbejdsskader blandt personalet, 2 bruger har haft arbejdsskader.</p> <p>Der er tilfælde af vold mod personalet og tilfælde af vold brugerne imellem. Der arbejdes målbevidst på at minimere det af pædagogisk vej.</p>
<p>Rekruttering/fastholdelse af medarbejdere:</p> <p>Der har ikke været stillingsopslag for nylig – der er stor stabilitet i personalegruppen.</p>
<p>Personaleudvikling – personaleuddannelse</p> <p>Der er planlagt et neuropædagogisk grundkursus med ekstern underviser.</p> <p>Der hentes supervision udefra, der hjælper med den organisatoriske tilpasning. Ligeledes hentes der hjælp til det kommende arbejde med værdigrundlægger udefra.</p> <p>Der har ikke været afholdt MUS i år.</p> <p>Lederen skal på Silkeborg kommunes lederuddannelse, når der bliver plads.</p> <p>Man deltager i Socialt Lederforum og regionalt netværk for ledere.</p>

Udvikling af tilbuddet

Udviklingstiltag:

I den nærmeste fremtid skal der arbejdes med værdigrundlag og pædagogik. Det fælles værdigrundlag har højest prioritet, dernæst kommer det pædagogiske grundlag.

Man vil gerne udvikle nye tilbud til de bedst fungerende brugere. De ønsker ikke altid at deltage i de nuværende tilbud, hvor brugergruppen er meget blandet.

Der er stort ønske om formaliseret samarbejde med de andre dagtilbud og bostederne om visitation og udvikling af tilbuddene

Derudover er det et ønske om revisitation af brugerne og ændrede takstgrupper. Flere af brugerne har udviklet sig til at være mere krævende, end da de blev visiteret.

Møde med brugere/pårørende

Der var mødt 5 brugere fra brugerrådet på Lillehøjvej repræsenterende forskellige aktivitetsgrupper -> produktionsgruppen, avisprojektet og de kreative aktiviteter. Bomæssigt fordeler de sig i egen lejlighed, i bofællesskab og på et botilbud

Brugerrådet står bl.a. for julefrokosten og den årlige tur til Tyskland.

Der var ønske om et 'fremtidsværksted', hvor de kunne fremkomme med ønsker til fremtiden og deres fremtidige dagtilbud. Derudover vil de gerne have lavet de fysiske rammer om: Have malet, have et større lagerrum - faktisk ville det være bedst med et helt nyt aktivitetscenter var konklusionen.

De har længe ønsket sig et flag med logo, men der bliver hele tiden lavet om og stedet får nyt navn hele tiden. Nu glæder de sig til at få et flag.

De gav udtryk for, at det er et godt sted at være. Det værste er det hvis nogen får det skidt eller kommer galt af sted.

Der var mødt pårørende til nogle af de unge på Ryvej – en fra udegruppen og to fra projektet.

Med hensyn til Ryvej, var der glæde over de nye rammer og over, at der er blevet mere plads. Der blev både udtrykt tilfredshed med tilbuddet generelt og med aktiviteterne.

Der blev givet udtryk for, at der er et godt samarbejde med personalet og at de individuelt tilrettelagte forløb er en succes.

Fra et hold pårørende var der ønske om yderligere tilbud. Dette var tilbud, der ligger udover dagtilbuddets normale tilbud og vil blive taget op på § 141-plans møderne med forvaltningen.

Resume og sammenfattende konklusion

Aktivitetstilbuddene ved Søerne er en del af Silkeborg Kommunes dagtilbud til borgere med varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Tilbuddet, der har til huse på forskellige adresser tæt på Silkeborg Bys centrum, giver dagtilbud til 130 brugere og driver værested for 100 brugere

Tilbuddets overordnede mål er at give et kvalificeret pædagogisk tilbud, der giver brugerne:

- Mulighed for løbende udvikling
- Indflydelse på eget liv
- Et godt indhold i hverdagen blandt ligestillede

De fremmødte pårørende - og de problemstillinger de fremførte - viser, at der er stor tillid fra forældre og pårørendes side til, at man på tilbuddene vil brugerne det godt, og at man vil sørge for, at brugerne får det rette tilbud og den rette hjælp.

Tilsynet har noteret sig:

- ➔ At de fysiske rammer langt fra er optimale.
- ➔ At køkkenforhold og hygiejne forhold er kritisable.
- ➔ At der arbejdes aktivt og målrettet med fusionen.
- ➔ At der arbejdes på at optimere tilbuddene til brugerne
- ➔ At der er en hårdt trængt ledergruppe.

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er præsenteret for forhold, der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.